

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS PIRKANMAAN SAIRAAHOITOPIIRIN KUNTIEN JA PUNKALAITUMEN KUNNAN ALUEELLE

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 12.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (Covid-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on viimeksi 20.1.2022 tekemällään päätöksellä (LSSAVI/958/2022) kieltänyt Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueella kaikki sisätiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset. Päätös on voimassa ajalla 22.1.2021 – 4.2.2022.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

Aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntien ja Punkalaitumen kunnan alueella kaikki sisätiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset.

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntien ja Punkalaitumen kunnan alueella voidaan kuitenkin sisätiloissa järjestää sellaisia yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joissa tilaisuuden henkilömäärä on korkeintaan 50 % kyseisessä tilassa sallitusta henkilöiden enimmäismäärästä.

Määräys on voimassa ajalla 5.2.2022 – 18.2.2022.

Perustelut

Keskeiset säännökset

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella.

Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

Tartuntatautilakiin on tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetulla lailla (447/2021) muun muassa väliaikaisesti lisätty 58 c – 58 h § ja 59 a – 59 e §. Edellä mainitut väliaikaiset pykälät ovat voimassa 31.12.2021 asti. Lisäksi tartuntatautilakiin on tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetulla lailla (876/2021) lisätty 58 i – 58 k §. Edellä mainitut väliaikaiset pykälät ovat voimassa 31.12.2021 asti. Lailla tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta lisätään lakiin väliaikaisesti muun muassa 58 a – 58 m ja 59 a – 59 c §. Edellä mainitut pykälät ovat voimassa 1.1.2022 – 30.6.2022.

Tartuntatautilain 58 c §:n 1 momentin mukaan yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen sisätilojen sekä alueellisesti ja toiminnallisesti rajattujen ulkotilojen, joita käytetään asiakkaille tai osallistujille suunnattuun tarkoitukseen ja joiden käyttämisestä kyseiseen toimintaan toiminnan järjestäjä vastaa tietyinä ajankohtana, hallinnasta vastaavan 3 momentissa tarkoitetun toimijan on covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi toiminnassaan huolehdittava, että:

- 1) asiakkaille ja osallistujilla on mahdollisuus käsien puhdistamiseen;
- 2) asiakkaille ja osallistujille annetaan riittävän etäisyyden ylläpitämistä, käsien puhdistamista ja muita vastaavia tartuntojen leviämistä estäviä käytänteitä koskevat toimintaohjeet; ja
- 3) tilojen ja pintojen puhdistamista tehostetaan sen lisäksi, mitä muualla kyseisen toiminnan osalta puhdistamisesta säädetään.

Kyseisen pykälän 2 momentin mukaan tässä pykälässä tarkoitettujen tilojen hallinnasta vastaavan 3 momentissa säädetyn toimijan tulee lisäksi järjestää asiakkaiden ja osallistujien oleskelu sillä tavoin väljästi, kuin se kyseisen toiminnan erityispiirteet huomioon ottaen on mahdollista ja sijoittaa mahdolliset asiakaspaikat riittävän etäälle toisistaan.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

Pykälän 3 momentissa säädetään niistä toimijoista, joita edellä 58 c §:ssä säädettyt velvollisuudet koskevat. Pykälän 4–5 momenttien mukaan 1 momentissa säädettyt velvollisuudet eivät kuitenkaan koske yksityis- tai perhe-elämän piiriin kuuluvaa toimintaa eivätkä ne saa estää kenenkään oikeutta lakisääteisiin palveluihin, oikeutta saada asiansa käsitellyksi toimivaltaisessa viranomaisessa eikä se saa estää virkamiestä tai viranhaltijaa hoitamasta virkatehtäviään.

Kyseisen pykälän 7 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä käsien puhdistamismahdollisuuden järjestämisestä, asiakkaille ja osallistujille annettavien toimintaohjeiden antamisesta sekä tilojen ja pintojen puhdistamisesta.

Tartuntatautilain 58 i §:n 1 momentin mukaan EU:n digitaalisen koronatodistuksen tulee kansallisessa käytössä osoittaa henkilön saaneen 16 g §:n 1 momentissa tarkoitetun täyden rokotussarjan vähintään seitsemän vuorokautta aiemmin, negatiivisen koronatestituloksen enintään 72 tuntia aiemmin tai sairastaneen laboratoriovarmistetun covid-19-taudin enintään kuusi kuukautta aiemmin.

Jos toiminnanharjoittaja edellyttää toiminnassaan 16-vuotiaalta tai sitä vanhemmalta asiakkaalta ja toimintaan osallistuvalla yleisötilaisuuteen tai kyseiseen tilaan sen koko aukioloaikana pääsemiseksi 1 momentissa tarkoitetun todistuksen esittämistä, 58 a §:n 2 ja 3 momentin nojalla annetuissa asetuksissa säädettyt asiakkaiden saapumista ja oleskelua, asiakaspaikkojen sijoittamista sekä asiakkaiden puhetta peittävän äänentoiston käyttämistä ja musiikin soittamisen rajoittamista koskevat velvoitteet, sisä- ja ulkotilojen asiakaspaikkamäärärajoitukset sekä aukiolo- ja anniskeluaikarajoitukset taikka 58 tai 58 d §:ssä tarkoitetuissa covid-19-taudin leviämisen estämiseksi tehdyissä päätöksissä asetetut osallistujamäärää koskevat rajoitukset tai osallistujien sijoittumista koskevat velvoitteet eivät

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

koske kyseistä yleisötilaisuutta, tilaa tai toimintaa. Jos kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin tai aluehallintovirasto on kieltänyt yleisötilaisuuden järjestämisen 58 §:n nojalla kokonaan, todistuksen esittämisedellytyksellä ei kuitenkaan saa poiketa päätöksessä asetetuista rajoituksista. Jos asiakas tai osallistuja ei esitä todistusta, toiminnanharjoittajan tulee evätä pääsy yleisötilaisuuteen tai tilaan.

Samana pykälän 3 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettua todistuksen esittämistä saa 2 momentissa tarkoitettulla tavalla edellyttää seuraaviin tiloihin pääsyn ehtona:

- 1) yleisötilaisuuksiin käytettävät sisä- ja ulkotilat;
- 2) ravitsemisliikkeet;
- 3) kuntosalit ja muut urheiluun tai liikuntaan käytettävät sisäliikuntatilat;
- 4) yleiset saunat sekä uimahallien, maauimaloiden ja kylpylöiden allastilat sekä niiden välittömässä yhteydessä tai läheisyydessä olevat pukuhuonetilat;
- 5) tanssipaikat sekä kuorolaulutoimintaan, harrastajateatteriin tai muuhun vastaavaan ryhmäharrastustoimintaan käytettävät tilat;
- 6) huvi- ja teemapuistot, tivolit sekä eläintarhojen sisätilat;
- 7) sisäleikkipuistot ja sisäleikkipaikat;
- 8) museot, näyttelytilat ja muut vastaavat kulttuuritilat.

Samana pykälän 4 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on kirjattava 58 h §:ssä tarkoitettuun suunnitelmaan tieto siitä, että se edellyttää 1 momentissa tarkoitettua todistuksen esittämistä asiakkailta ja toimintaan osallistuvilta.

Samana pykälän 5 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää ajanjaksosta, jonka aikana 3 momentissa säädetyistä poiketen 58 ja 58

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

d §:ssä tarkoitetuissa viranomaispäätöksissä määrätyt sekä 58 a §:n 2 ja 3 momentin nojalla annetuissa asetuksissa säädettyt velvoitteet ja rajoitukset koskevat kyseisiä yleisötilaisuuksia, tiloja ja toimintaa riippumatta siitä, edellyttääkö toiminnanharjoittaja 1 momentissa tarkoitetun todistuksen esittämistä. Asetuksen antamisen edellytyksenä on, että covid-19-rokotusohjelman vaikuttavuuden yllättävän ja merkittävän heikentymisen vuoksi on ilmeistä, ettei pelkkä 1 momentissa säädetty todistuksen esittäminen estä riittävällä tavalla covid-19-taudin leviämistä, ja että se on taudin leviämisen sekä väestön terveyden vaarantavan vakavan terveydenhuollon ylikuormittumisen estämiseksi joko valtakunnallisesti tai tietyllä alueella välttämätöntä. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen on viipymättä ilmoitettava valtioneuvostolle, jos se katsoo, että mainittu tilanne tai sen perusteltu uhka on olemassa. Valtioneuvoston asetus saa olla voimassa enintään yhden kuukauden kerrallaan. Valtioneuvoston on tarkoin seurattava asetuksen ajantasaisuutta ja se on välittömästi kumottava, jos tässä pykälässä säädetyt edellytykset eivät enää täyty.

Tartuntatautilain 59 a §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto ja kunta valvovat toimialueillaan 58 §:ssä, 58 c §:n 1 ja 2 momentissa, 58 d:ssä, 58 h §:n 1 momentissa sekä 58 i §:ssä säädettyjen velvollisuuksien ja rajoitusten sekä niitä koskevien päätösten noudattamista. Tartuntatautilain 59 b §:ssä säädetään valvonnan toteuttamiseksi tehtävistä tarkastuksista ja 59 c §:ssä toimivallasta antaa määräyksiä ja asettaa pakkokeinoja.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan muu uuden koronavirustyyppin aiheuttama vaikea infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan uusi koronavirus (SARS-CoV2) tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun sairastunut henkilö yskii tai aivastaa. Lähikontaktissa korona voi tarttua myös kosketuksen välityksellä, jos sairastunut on esimerkiksi yskinyt käsiinsä ja on sen jälkeen koskenut toiseen ihmiseen. Virus voi tarttua myös kosketuksen kautta pinnoilta, joille on hiljattain päätyntä sairastuneen hengitystie-eritteitä.

Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) on 13.10, 11.11. ja 1.12.2021 antanut ohjauskirjeet uudistetun hybridistrategian toimintasuunnitelman soveltamisesta.

Valtioneuvosto periaatepäätös sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelmassa COVID-19-epidemian hillinnän hybridistrategian toteuttamiseksi 2021–22 tarkoitetun hätäjarrumekanismen käyttöönotosta (STM/2021/278) on annettu 22.12.2021.

Sosiaali- ja terveysministeriön ohjauskirjeessä Hätäjarrumekanismen käyttöönotosta 22.12.2021 todetaan, että epidemia on olennaisesti heikentynyt useiden viikkojen ajan. Erityisesti rokottamattomilla nuorilla ja aikuisilla koronavirustapausten ilmaantuvuus on ennennäkemättömän korkea. Epidemiatilanteen yllättävää ja erittäin vakavaa heikkenemistä varten on valmisteltu poikkihallinnollisesti valtakunnallisesti hätäjarrumekanismi. Uudistetun hybridistrategian toimintasuunnitelman mukaan hätäjarrun käyttöönoton harkinnan käynnistää epidemiologinen tai lääketieteellinen tilanne, jota ei ole pystytty riittävästi hallitsemaan alueellisin ja paikallisin toimin. Mekanismi olisi otettava käyttöön, mikäli epidemiatilanne uhkasi merkittävästi väestön terveyttä ja hyvinvointia, palvelujärjestelmän toiminta- ja kantokyky olisi vakavasti uhattuna, ja sekä sairaala- että tehohoito uhkaavat ylikuormittua, tai rokotusohjelman vaikuttavuus olisi ennakoarviota

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

merkittävästi huonompi ja epidemiatilanne alkaisi sen seurauksena merkittävästi uudelleen vaikeutua.

Ohjauskirjeen mukaan rokotuskattavuuden saavutettua kohdeväestössä ennalta asetetun 80 % tavoitetason kävi ilmeiseksi, että samaan aikaan lisääntyneet kontaktit ja rajoituksista luopuminen loivat kierteen, jossa tartunnat levisivät erittäin laajasti ja nopeasti rokottamattomien keskuudessa. Rokotusten kohderyhmien laajentamisella, testauksen lisäämisellä ja riskiperusteisesti kohdennetuilla sekä ns. koronapassin avulla suunnatuilla rajoitustoimenpiteillä ei riittävästi ole pystytty tätä kehitystä estämään. Kun samaan aikaan kahden rokotuksen antama suojateho alkoi hiipua, tartuntoja on alkanut esiintyä myös ensiksi rokotetuilla riskiryhmillä. Sairaalahoitoon aiheuttama kuormitus on lisääntynyt merkittävästi ja jatkuvasti, aiheuttaen myös hoidon saatavuuden tai oikea-aikaisuuden huomionarvoista heikentymistä muissa terveyspalveluissa. Välillisten vaikutustensa kautta tartuntojen leviäminen voi jatkossa vaikuttaa merkittävästikin myös ihmisten osallistumis- ja toimintamahdollisuuksiin ja siten vaikeuttaa tavoitteeksi asetettua yhteiskunnan auki pitämistä. Ilmaantuneen uuden omikron -virusmuunnoksen merkitystä tälle kehitykselle ei vielä tarkemmin tunneta, mutta tieto asiasta lisääntyy erittäin nopeasti kansainvälisten kokemusten ja tilannekuvan seurannan avulla. Tilanne edellyttää lisätoimia tartuntojen vähentämiseksi ja epidemian hillitsemiseksi.

Ohjauskirjeen mukaan lisätoimien käyttöönoton keskeiset tavoitteet ovat:

1. Suojata väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä erityisesti riskiryhmiä vakavalta koronavirusinfektioilta
2. Turvata sote-palvelujärjestelmän toimintakyky ja erityisesti teho- ja erikoissairaalahoitoon vuodeosastojen kapasiteetti

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

3. Mahdollistaa rokotusohjelman toteuttamisella (1., 2. ja 3. annokset) laajempi väestösuoja sekä infektioita että vakavia tautimuotoja vastaan

Ohjauksen mukaan lisätoimenpiteiden kattavalla käytöllä pyritään siis hillitsemään epidemiaa ja turvaamaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän kantokykyä voimassa olevan lainsäädännön puitteissa. Mekanismiin sisältyvien toimenpiteiden käyttöönotolla tavoitellaan kontaktien tehokasta vähenemistä määrääjäksi pahimmilla epidemia-alueilla. Rajoitustoimien ajallisessa ja alueellisessa kohdentamisessa pääsääntönä tulee olla ainakin sairaanhoitopiiritasoinen arviointi ja päätöksenteko sekä epidemiatilanteen kannalta varmistetusti tehokas rajoitustoimien ajallinen kesto. Joidenkin toimenpiteiden toteuttaminen erityisvastuualuetasoisesti voi olla tarpeen, mikäli toimien perusteena osaltaan on erikoissairaanhoidon kapasiteetin turvaaminen. Toimenpiteiden kohdentamisen perusteena ja tukena käytetään leviämisalueen määritelmää.

Ministeriö ohjaa, että epidemian leviämisalueen kriteerit täyttävillä alueilla arvioidaan ja otetaan arvion mukaisesti käyttöön muun muassa seuraavia toimenpiteitä:

- Rajoitetaan edellytysten täytyessä tartuntatautilain 58 §:n ja 58 d §:n mukaisin päätöksin ja niiden täyden soveltamisalan mukaisesti yleisötilaisuuksien järjestämistä ja tilojen käyttöä, kohdistuen myös matalan riskin tilaisuuksiin, tiloihin ja toimintoihin,
- rajoitetaan edellytysten täytyessä korkean ja kohtalaisen riskin yleisötilaisuuksien järjestämistä kieltämällä niiden järjestäminen kokonaan tartuntatautilain 58 §:n mukaisin päätöksin ja

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

- rajoitetaan edellytysten täyttyessä tartuntatautilain 58 g §:ssä tarkoitettujen tilojen käyttöä kokonaan erityisesti korkean ja kohtalaisen riskin tilojen osalta.

Ministeriön ohjaus ei ole oikeudellisesti sitovaa, vaan viranomaiset päättävät asiasta itsenäisesti. Laissa erikseen säädettyjä soveltamisedellytyksiä tulee aina noudattaa. Päätösharkinnassa ja päätöksenteossa tulee huomioida lapsen edun ensisijaisuuden periaate siten, että tartuntojen estämiseksi tehtävät toimenpiteet kohdistuisivat ensisijaisesti aikuisiin ja vaikuttaisivat mahdollisimman vähän haitallisesti lapsiin. Samalla on huomioitava, että periaate velvoittaa myös aktiivisiin suojelutoimenpiteisiin, joilla estetään ja hillitään lapsille epidemiasta aiheutuvia haittoja.

STM:n mukaan rajoituksia on arvioitava epidemiologisen, sosiaalisen ja taloudellisen vaikutuskokonaisuuden kautta. Välttämättömyys tarkoittaa sitä, että asetettua tarkoitusta ja tavoitetta ei voida saavuttaa ilman kyseisen rajoitustoimenpiteen käyttöä osana toimenpidetkokonaisuutta. Suhteellisuusperiaate tarkoittaa sitä, että toimien ja toimenpidetkokonaisuuksien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden, ja siten rajoituksilla perusoikeuksien turvaamiseksi saavutettavien kokonaisyötyjen tulee olla suurempia kuin niiden negatiiviset vaikutukset muiden oikeuksien toteutumiseen. Tavoitetaso, joka tämän tarkoituksen toteutumiseksi asetetaan, on osin perusoikeuksien turvaamisveloitteen ja muun lainsäädännön asettamaa oikeudellista harkintaa, osin arvoperusteista valintaa, joita molempia ohjaa vaikutusarvioinnin kautta saatava tieto.

Ohjauskirjeen mukaan, kun epidemiatilanne on merkittävästi uudelleen vaikeutunut tavalla, joka olennaisesti lisää riskiä hallitsemattomalle

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

väestöleviämislle, hyvinvointipalvelutarpeen merkittävälle kasvamiselle ja henkien ja terveyden vaarantumiselle, on otettava käyttöön toimintatapa, jolla aiemmin käytössä olleen kaltainen alueellisesti ja valtakunnallisesti laajempi rajoitusmahdollisuus voidaan toteuttaa. Tällöin suojattavien oikeushyvien painopiste muuttuu ja palautuu laaja-alaiseen pandemiantorjuntaan. Olennaista tässäkin suhteessa on tieto tartunnan aiheuttamista riskeistä suojattavalle kohderyhmälle samoin kuin tieto suojatoimenpiteiden vaikutuksista. Tämä vaikuttaa niin siihen, millä painolla perusoikeuksien turvaaminen edellyttää näiden ryhmien suojaamista, kuin siihen, millä keinovalikoimalla heitä suojataan. Erityistä huomiota on kiinnitettävä myös sanottujen väestöryhmien kokonaishyvinvointiin ja muiden perusoikeuksien toteutumiseen. On huomattava, että suojattavaan väestöön kuuluu haavoittuvia väestöryhmiä ja henkilöitä, joiden hyvinvoinnin suojaamiseen on korostettu oikeudellinen velvollisuus (lapsen oikeuksien sopimus, vammaisyleissopimus).

Ohjauksessa todetaan, että oikeudella henkeen ja terveyteen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin on perusoikeusjärjestelmässämme erittäin vahva asema. Oikein ajoitetuilla ja tehokkailla toimilla voidaan myös lyhentää ja rajoittaa pitkäaikaisemmaksi muodostuvien rajoitusten tarvetta. Alueellisessa päätöksenteossa rajoitusten kohdentamista on kohteittain arvioitava sen suhteen, missä määrin rajoituksen ajallisella ja muulla kohdentamisella haittavaikutuksia voidaan hillitä, ja missä määrin kohdennusta on tehtävä sen varmistamiseksi, etteivät haitat ylitä hyötyjä.

Sosiaali- ja terveysministeriö täydentää ohjauskirjeellään Tarkennus hätäjarrumekanismiin käyttöönottoon liittyviin ministeriön suosituksiin 3.1.2022 antamia suosituksia yleisötilaisuuksien osalta. Ohjauskirjeen mukaan siltä osin, kun ulkotiloissa järjestettäviä yleisötilaisuuksia on

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

välttämätöntä rajoittaa, harkinnassa kehoitetaan ottamaan huomioon mahdollisuudet ehkäistä tartuntariskiä osallistujien sijoittumista koskevilla velvoitteilla. Vallitsevassa tilanteessa on syytä arvioida, voidaanko esimerkiksi lähikontaktin välttämistä koskevien velvoitteiden asettamisella riittävästi ehkäistä tartuntariskiä.

Sosiaali- ja terveysministeriö on ohjauskirjeellään Hätäjarrumekanismen tehostotoimenpiteet 11.1.2022 muuttanut kunnille, kuntayhtymille ja aluehallintovirastoille 22.12.2021 antamia ohjauksellisia suosituksia yleisötilaisuuksien sekä asiakas- ja osallistujatilojen osalta.

Ministeriö ohjaa, että kaikilla epidemian leviämisalueen kriteerit täyttävillä alueilla arvioidaan ja otetaan arvion mukaisesti käyttöön seuraavia hätäjarrumekanismen tehostotoimenpiteitä:

- Rajoitetaan edellytysten täytyessä yleisötilaisuuksien järjestämistä kaikissa riskiluokissa kieltämällä niiden järjestäminen kokonaan tartuntatautilain (1227/2016) 58 §:n mukaisin päätöksin. Siltä osin, kun ulkotiloissa järjestettäviä yleisötilaisuuksia on välttämätöntä rajoittaa, harkinnassa kehoitetaan ministeriön 3.1.2022 antaman ohjauskirjeen (VN/21/2022) mukaisesti kuitenkin ottamaan huomioon mahdollisuudet ehkäistä tartuntariskiä osallistujien sijoittumista koskevilla velvoitteilla. Vallitsevassa tilanteessa on syytä arvioida, voidaanko esimerkiksi lähikontaktin välttämistä koskevien velvoitteiden asettamisella riittävästi ehkäistä tartuntariskiä.

- Rajoitetaan edellytysten täytyessä tartuntatautilain (1221/2021) 58 g §:ssä tarkoitettujen tilojen käyttöä kokonaan kaikissa riskiluokissa.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

- Arvioidaan välttämätön tarve ja annetaan sen mukaiset ilmoitukset matkustajamäärien rajoittamisesta henkilöliikenteessä tartuntatautilain (1221/2021) 58 f §:n mukaisesti.

Epidemiatilanteen vaikeusasteen johdosta tartuntatautiviranomaisia ohjataan ja suositellaan arvioimaan ja ottamaan arvion mukaisesti käyttöön myös lasten ja nuorten harrastustoimintaan kohdistuvat em. rajoitukset sisätiloissa. Arvioinnissa pyydetään ottamaan huomioon kuitenkin se, että lapsiin ja nuoriin kohdistuvien rajoitusten tulisi aina olla viimesijaisia. Muilta osin ministeriön 22.12.2021 antamat ohjaukselliset suositukset ovat voimassa.

Sosiaali- ja terveysministeriön on ohjauskirjeessä 28.1.2022 Häätäjarrumekanismiin liittyvien toimenpiteiden jatkaminen todetaan, että epidemia on edelleen jatkanut kasvuaan koko maassa ja tartuntamäärät ovat nousseet nopeasti. Tarkkaa tietoa tartuntamääristä ei kuitenkaan tässä epidemiatilanteessa ole saatavilla. Epidemian torjuntatoimien aiheuttama kuormitus on jatkunut perusterveydenhuollossa suurena ja aiheuttanut monissa perusterveydenhuollon palveluissa heikentymistä ja hoitoon pääsyn viivettä. Eteläisessä Suomessa kuitenkin vaikein kuormitustilanne näyttää hieman helpottaneen. Myös erikoissairaanhoidossa hoidettavana olevien potilaiden määrä on yleisesti ottaen ollut suuri, mutta on viimeisen kahden viikon aikana ollut laskussa.

Omikronmuunnos on muodostumassa tai muodostunut valtavirukseksi jo valtaosalla alueista. Tartuntoja havaitaan paljon myös rokotetuilla henkilöillä, mutta rokotettujen sairaalahoidot eivät ole lisääntyneet läheskään samassa määrin. Rokotteet suojaavat edelleen hyvin vakavalta koronasairaudelta, ja rokottamattomuus on yhä tehohoitoa vaativan koronasairauden suurin riskitekijä. Sairaalakapasiteetin turvaamiseksi on tärkeää, että etenkin 60

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

vuotta täyttäneiden ja riskiryhmiin kuuluvien henkilöiden kolmannet rokoteannokset saadaan toteutettua mahdollisimman nopeasti. Tartuntojen suuren määrän vuoksi on edelleen jatkettava useita hätäjarrumekanismiin liittyviä toimenpiteitä, jotta rokotusten toteuttamiselle ja rokotussuojan vahvistamiselle saadaan aikaa ja palvelujärjestelmän kantokyky saadaan turvattua.

Ministeriö suosittelee, että alueellisen tilanteen niin salliessa toimenpiteissä palataan riskiperusteiseen kohdentamiseen tilojen ja tilaisuuksien rajoituksissa. Ministeriö ohjaa ja suosittelee, että kaikilla epidemian leviämialueen kriteerit täyttävillä alueilla arvioidaan ja otetaan arvion mukaisesti käyttöön

seuraavia toimenpiteitä. Ministeriö suosittelee toimenpiteitä 15.2.2022 saakka.

- Rajoitetaan edellytysten täytyessä kohtalaisen ja korkean riskin sisätiloissa järjestettävien yleisötilaisuuksien järjestämistä kieltämällä niiden järjestäminen kokonaan tartuntatautilain 58 §:n mukaisin päätöksin. Siltä osin, kuin ulkotiloissa järjestettäviä yleisötilaisuuksia on välttämätöntä rajoittaa, harkinnassa kehoitetaan ministeriön 3.1.2022 antaman ohjauksen (VN/21/2022) mukaisesti kuitenkin ottamaan huomioon mahdollisuudet ehkäistä tartuntariskiä osallistujien sijoittumista koskevilla velvoitteilla. Vallitsevassa tilanteessa on syytä arvioida, voidaanko esimerkiksi lähikontaktin välttämistä koskevien velvoitteiden asettamisella riittävästi ehkäistä tartuntariskiä. Ministeriö suosittelee harkitsemaan luopumista mahdollisesti voimassa olevista kielto- ja rajoituksista, jotka ovat kohdistuneet matalan riskin yleisötilaisuuksiin. Täyskieltoa lievempiä yleisötilausrajoituksia suositellaan asetettavaksi matalan riskin tilaisuuksiin vain, jos se on alueellisen epidemiatilanteen kannalta ehdottoman välttämätöntä.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

Ensisijaisesti suositellaan käytettäväksi sellaisia tartuntojen leviämistä ehkäiseviä toimia, jotka tosiasiallisesti mahdollistavat matalan riskin toimintojen jatkuvuuden.

- Rajoitetaan edellytysten täytyessä tartuntatautilain 58 g §:ssä tarkoitettujen kohtalaisen ja korkean riskin tilojen käyttöä kokonaan. Ministeriö suosittelee harkitsemaan luopumista mahdollisesti voimassa olevista kieltorajoituksista, jotka ovat kohdistuneet matalan riskin tiloihin.
- Rajoitetaan edellytysten täytyessä tartuntatautilain 58 d §:n mukaisin päätöksin tilojen käyttöä kaikissa riskiluokissa. Matalan riskin tilojen käyttöä suositellaan rajoitettavaksi kuitenkin vain, jos se on alueellisen epidemiatilanteen kannalta ehdottoman välttämätöntä.

Ministeriön ohjaus ei ole oikeudellisesti sitovaa, vaan viranomaiset päättävät asiasta itsenäisesti. Laissa erikseen säädettyjä soveltamisedellytyksiä tulee aina noudattaa. Kansallisessa ohjauksessa arvioituihin riskiolosuhteisiin ja valtakunnallisten suositusten toimeenpanoon vaikuttaa myös yleinen epidemiatilanne, joka voi vaihdella paikallisesti ja alueellisesti, joten niitä on tulkittava ja sovellettava ajantasainen infektiopaine sekä palvelujärjestelmän kuormitus huomioon ottaen. Toimenpiteiden tavoitteena on kontaktien tehokas väheneminen määrääjaksi pahimmilla epidemia-alueilla ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän kantokyvyn turvaaminen. Toimenpiteillä pyritään voimassa olevan lainsäädännön puitteissa hillitsemään epidemiaa ja suojaamaan väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä erityisesti riskiryhmiä vakavalta koronavirusinfektiolta.

Päätösharkinnassa ja päätöksenteossa tulee huomioida lapsen edun ensisijaisuuden periaate siten, että tartuntojen estämiseksi tehtävät toimenpiteet kohdistuisivat ensisijaisesti aikuisiin ja vaikuttaisivat

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

mahdollisimman vähän haitallisesti lapsiin. Samalla on huomioitava, että periaate velvoittaa myös aktiivisiin suojelutoimenpiteisiin, joilla estetään ja hillitään lapsille epidemiasta aiheutuvia haittoja. Rajoituksia on arvioitava epidemiologisen, sosiaalisen ja taloudellisen vaikutuskokonaisuuden kautta, kiinnittäen erityistä huomiota rajoitusten perusoikeusvaikutuksiin. Alueellisessa päätöksenteossa rajoitusten kohdentamista on kohteittain arvioitava sen suhteen, missä määrin rajoituksen ajallisella ja muulla kohdentamisella haittavaikutuksia voidaan hillitä, ja missä määrin kohdennusta on tehtävä sen varmistamiseksi, etteivät haitat ylitä hyötyjä.

Valtakunnallinen epidemiatilanne

Koronaepidemian valtakunnallinen tilannekuva päivitetään viikoittain Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) verkkosivuille. THL:n laaja seurantaraportti julkaistaan Hybridistrategian seurantaraportit -verkkosivuilla joka toinen viikko torstaisin.

STM – THL tiedotteen 3.2.2022 mukaan koronaviruksesta johtuva tehohoidon tarve on Suomessa selvässä laskussa. Erikoissairaanhoidon vuodeosastoilla oli 2.2. yhteensä 343 potilasta, kun 26.1. heitä oli 350. Teho-osastoilla oli 2.2. yhteensä 38 potilasta, kun viikko sitten teho-osastoilla oli yhteensä 48 potilasta. Viikolla 4 teho-osastoille tuli yhteensä 38 uutta covid-19-potilasta, kun edeltävien kahden viikon aikana heitä oli tullut 35–60.

Erikoissairaanhoidossa tavanomaisilla vuodeosastoilla olevista koronapotilaista arviolta 23 prosenttia oli sairaalassa ensisijaisesti muun syyn takia. Teho-osastojen koronapotilaista tämä osuus oli 21 prosenttia.

Tautiin liittyviä kuolemia oli 2.2. mennessä ilmoitettu Tartuntatautirekisteriin yhteensä 2012. Viimeisen kahden viikon aikana (19.1.–2.2.) ilmoitettiin yhteensä 250 menehtynyttä, joista 82 prosenttia oli yli 70-vuotiaita.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

Tartuntoja havaitaan paljon myös rokotetuilla henkilöillä, mutta rokotusten teho vakavaa tautia vastaan on edelleen erittäin hyvä. Kolmansien annosten ottamista suositellaan erityisesti 60 vuotta täyttäneille sekä riskiryhmiin kuuluville.

Suomessa 2.2. mennessä 18 vuotta täyttäneistä ja sitä vanhemmista 87,4 prosenttia on saanut vähintään ensimmäisen rokoteannoksen, 84,7 prosenttia on saanut vähintään kaksi rokoteannosta ja 55,3 prosenttia on saanut kolme rokoteannosta. Viimeisen viikon aikana (27.1.–2.2.) kolmannen rokoteannoksen kattavuus on kasvanut arviolta 3,9 prosenttiyksiköllä. Kattavuuden kasvu on jonkin verran hidastunut.

Viikolla 4 tehtiin noin 139 000 laboratoriotestiä.

30.–31.1.2022 kerättyjen jätevesinäytteiden perusteella koronaviruksen RNA:n kokonaismäärä Suomen jätevesissä on kääntynyt laskuun usean viikon ajan jatkuneen nousevan trendin jälkeen. Viiden viimeisen mittauskerran perusteella koronaviruksen RNA:n määrän nousun havaittiin taittuneen suurimmalla osalla tutkituista jätevedenpuhdistamoista. Tartuntojen mahdollinen väheneminen ei näy heti jäteveden RNA-määrissä, sillä koronaviruksen RNA:ta tiedetään erittyvän ulosteisiin keskimäärin kolmen viikon ajan tartunnan jälkeen.

Leviämisalueiden tunnusmerkit täyttyvät edelleen koko Suomessa.

Epidemiatilanne Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ja Punkalaitumen kunnan alueella ja saadut asiantuntija-arviot

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

Alueet antavat sairaanhoitopiirien johdolla oman kokonaisarvionsa epidemiatilanteesta säännöllisesti. Pirkanmaan sairaanhoitopiiri on ollut 9.11.2021 lähtien epidemian leviämisvaiheessa (15.11.2021 alkaen leviämisalue). Pirkanmaan pandemiaohjausryhmä on 1.2.2022 pidetyssä kokouksessaan todennut sairaanhoitopiirin olevan edelleen leviämisalue ja esittänyt aluehallintovirastolle tartuntatautilain 58 §:n mukaisen rajoituksen jatkamista koko alueelle.

Aluehallintovirasto on 1.2.2022 pyytänyt Pirkanmaan sairaanhoitopiirin lausuntoa tartuntatautilain 58 §:ään perustuvien rajoituspäätösten tarpeesta.

Sairaanhoitopiiri on 2.2.2022 annetussa lausunnossaan antanut arvionsa alueen epidemiologisesta tilanteesta, terveydenhuollon kuormituksesta ja alueellisten rajoitustoimien tarpeesta. Lausunnossa kuvataan alueen epidemiologinen tilanne ja käytössä olevat toimenpiteet epidemian hallitsemiseksi sekä esitetään sairaanhoitopiirin arvio uusien rajoitusten tarpeesta.

Lausunnon mukaan viikolla neljä (7 vrk) PSHP:n alueella todettiin 3 923 laboratoriovarmistettua tartuntaa. Viikoilla kolme ja neljä (yhteensä 14 vrk) tartuntoja todettiin 8 825. Viikon neljä päättyessä covid-19 ilmaantuvuus 14 vrk:n ajalta oli 1634 /100 000 ja ilmaantuvuus 7 vrk:n ajalta oli 726 /100 000. Positiivisten näytteiden prosenttiosuus Fimlab oy:n tutkimissa näytteissä (n. 2/3 PSHP:n alueella tutkituista näytteistä) viikolla neljä oli 49 %.

Lausunnon mukaan perusterveydenhuollon vuodeosastoilta tieto hoidossa olevista covid-19 -potilaista tulee vaihtelevasti ja tiedoissa on usein vajausta. Sairaanhoitopiirin saamien tietojen mukaan maanantaina 31.1. alueen terveyskeskussairaaloissa oli 29 covid-19 -potilasta ja tiistaina 1.2. 26 potilasta. Terveyskeskussairaalat ovat vasta hiljattain aloittaneet raportoimaan siitä, onko korona pääsiallinen hoidon syy vai sivulöydös. Tieto

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

siitä on siten vielä epävarmaa. Hyvin alustavien tietojen mukaan noin kolmanneksella terveyskeskussairaaloiden covid-19 tartunnan saaneista potilaista koronatauti on pääasiallinen hoidon syy. Covid-19 -potilaiden erikoissairaanhoido toteutetaan Tays-sairaaloissa. Lausunnon mukaan covid-19 -potilaiden aiheuttamassa sairaalahoidon kuormituksessa ei ole viime viikkoina tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Lausunnon mukaan alueen Rokotusrekisterin viimeisimpien (31.1.) tietojen mukaan 86,9 % alueen 18 vuotta täyttäneestä väestöstä on saanut kaksi rokotusannosta. Kolme rokotusannosta on saanut 53,8 %. Kaksi rokotetta saaneiden osuus on kasvanut edelleen, vaikkakin hitaasti. Kolmannen rokotusannoksen saaneiden osuus sen sijaan on kohtuullisessa kasvussa.

Lausunnon mukaan terveydenhuolto on merkittävästi kuormittunut epidemiatilanteen vuoksi. Sairalahoidon kuormitus kasvoi joulukuun alusta tammikuun alkuun saakka. Sen jälkeen covid-19 -potilaiden määrä on pysynyt melko vakaana sekä erikoissairaanhoidon vuodeosastohoidon että tehohoidon osalta. Tays:aan on avattu kaksi koronapotilaitten kohorttivuodeosastoa ja lisäksi infektio-osaston potilaista merkittävä osa on koronapotilaita. Ensiapu Acutassa on hengitystieoireisille muusta toiminnasta erillinen vastaanottolinja. Tehohoidon osalta toiminta on kyetty jatkamaan tavanomaisella teho-osastolla. Koronatestaus kuormittaa edelleen merkittävästi laboratoriodiagnostiikkaa mutta kuormitus on vähenemässä. Kohorttiosastoille on siirretty henkilökuntaa sairaalan muista yksiköistä. Myös Acutan ja kahden infektio-osaston henkilökuntaa on vahvistettu työpistesiiroin. Kaksi jokapäiväistä lääkäripäivystystä on lisätty ja lisäksi kaksi viikonvaihepäivystystä. Koronatoiminnan vuoksi kiireetöntä hoitoa on vähennetty. Kuntien perusterveydenhuollossa rokotustoiminta on sitonut runsaasti resursseja, minkä vuoksi kiireetöntä toimintaa on jouduttu supistamaan. Myös terveyskeskussairaaloissa koronapotilaiden määrä on

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

jonkin verran kasvanut. Kunnissa myös hoivayksiköiden koronarypäiden hoito aiheuttaa työtä. Sekä erikoissairaanhoidossa että terveyskeskuksissa henkilökunnan sairastapaukset aiheuttavat ongelmia

Lausunnon mukaan tartuntatautilain 58 §:n mukaiset laajat yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia koskevat rajoitukset ovat olleet voimassa joulukuun 2021 loppupuolelta lähtien. Tästä kuuden viikon kestoisesta ajasta epidemia jatkoi voimakasta kiihtymistään tammikuun puolivälin yli, tasaantuen sitten ja lopulta kääntyen alkavaan laskuun. Rajoituksilla on estetty lukuisia lähikontakteja ja etenkin suurten joukkojen kokoontumisia, joissa voi syntyä yhtäaikaaisesti useita laajoja tartuntaketjuja.

Tartunnanjäljityksen ensin menetettyä tehonsa ja sen myötä päätyttyä, tartuntaketjuista ja -paikoista ei enää kerry tietoa. On siten vaikeaa tarkkaan arvioida, miten tartunnat ovat viime viikkoina syntyneet ja mikä osuus kokoontumisten rajoittamisella on itsenäisesti ollut epidemian kulun kääntymiseen. Epidemia-aaltojen luonnollinen kulku on joka tapauksessa nousu, tasannevaihe ja sen jälkeen lasku. On silti syytä olettaa, että rajoituksilla oli epidemian huippua tasaava vaikutus.

Sairaanhoitopiiri on lausunnossaan esittänyt päätöksen kohdentamista yleisötilaisuuksiin ja yleisiin kokouksiin riippumatta siitä, miten kyseinen tilaisuus sijoittuu THL:n riskin arvioinnissa. Vaikka vähäisen riskin tilaisuuksissa tartuntojen todennäköisyys arvioidaan pieneksi, suuren yleisömäärän kokoontuminen samaan tilaisuuteen voi silti muodostaa riskin suurista koronatartuntojen määristä. Sairaanhoitopiiri on kuitenkin esittänyt, että THL:n luokituksen mukaisiin vähäisen tartuntariskin tilaisuuksiin määrättäisiin lievennetyt rajoitukset siten, että näihin tilaisuuksiin voitaisiin ottaa puolet osallistujien enimmäismäärästä.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri on lausunnossaan katsonut tartuntatautilain 58 §:n mukaisen rajoituksen välttämättömäksi ja esittänyt alueelleen tartuntatautilain 58 §:n mukaista päätöstä, joka olisi sisällöltään seuraava: Yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset kielletään tartuntatautilain 58 §:n nojalla kahden viikon ajaksi aiemman rajoituspäätöksen umpeutuessa. Päätöksessä esitämme kuitenkin sallittavaksi yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset seuraavissa tilanteissa:

- Kaikki ulkotiloissa tapahtuvat yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset
- Sisätiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joissa osallistujille on määritelty istumapaikat. Osallistujia voidaan ottaa enimmillään 50 % istumapaikkojen maksimimäärän määrittelemästä määrästä.
- Messuille, joissa on tehty erityisjärjestelyjä tartuntojen ehkäisemiseksi, voidaan osallistujia ottaa enimmillään 50 % tilojen sallimasta maksimimäärästä.
- Vuonna 2003 tai sen jälkeen syntyneille lapsille ja nuorille kohdistettuihin yleisötilaisuuksiin ja yleisiin kokouksiin ei tule kohdistaa rajoituksia. Myös aikuiset saattajat tulee näissä tilaisuuksissa sallia.

Sairaanhoitopiiri on esittänyt päätöstä koko sairaanhoitopiirin alueelle, sillä Pirkanmaan sairaanhoitopiirin alue muodostaa yhtenäisen työssäkäynti- ja asiointialueen, jossa yhteydet eri kuntien välillä ovat tiiviitä.

Tartuntatautilain 58 g §:n mukaista päätöstä Pirkanmaan sairaanhoitopiiri ei ole esittänyt tehtäväksi.

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ja Punkalaitumen kunnan alueella voimassa olevat aluehallintoviraston määräämät rajoitukset ja alueelliset suositukset

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella ovat tätä päätöstä harkittaessa voimassa seuraavat, aluehallintoviraston tartuntatautilain nojalla tekemät päätökset:

LSSAVI/958/2022 päätös 20.1.2022 koskien Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntia ja Punkalaitumen kuntaa: tartuntatautilain 58 §:n mukainen määräys sisätiloissajärjestettävien yleisten kokousten ja yleisötilaisuuksien kieltämisestä ja tartuntatautilain 58 g §:n mukainen määräys koskien yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen asiakas, osallistuja- ja odotustilojen sulkemista asiakkailta ja osallistujilta ajalla 22.1.–4.2.2022.

LSSAVI/1152/2022 päätös 20.1.2022 koskien Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntia ja Punkalaitumen kuntaa: tartuntatautilain 58 d §:n mukainen määräys tilojen käytön edellytyksistä ajalla 22.1.–20.2.2022.

Lisäksi alueella on voimassa valtioneuvoston asettamia, ravitsemustoimintaa koskevia rajoituksia ja Pirkanmaan alueellisen pandemiaohjausryhmän päättämiä suosituksia:

Maskin käyttöä suositellaan 12 vuotta täyttäneille

- julkisessa liikenteessä
- yleisissä sisätiloissa, joissa oleskelee paljon ihmisiä lähellä toisiaan
- koronatestiin hakeutuessa sekä vastausta odottaessa, jos on välttämätön syy liikkua kodin ulkopuolella
- työpaikoilla lähityössä oltaessa (työnantaja voi velvoittaa).

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

Peruskoulussa ja toisen asteen oppilaitoksissa maskin käyttöä suositellaan henkilökunnan lisäksi 4. vuosiluokan ja sitä ylempien luokka-asteiden oppilaille ja opiskelijoille. Oppilaitoksissa pidetään yllä valmius siirtyä väliaikaisesti poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin, jos oppilaitoksen tartuntatilanne sitä vaatii.

Voimassa on laaja etätyösuositus niissä työtehtävissä, joissa se on mahdollista. Vierailijoiden määrää ja vierailun kestoa lyhytaikaista hoitoa antavilla terveydenhuollon yksiköiden vuodeosastoilla on suositeltu rajattavaksi.

Johtopäätös

Aluehallintoviraston rajoituspäätösten tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädetyin tavoin ennaltaehkäistä tartuntatautilanteen pahenemista. Joukkoaltistumisten ja COVID-19-tartuntojen leviämisen riski on erityisen suuri kaikissa tilanteissa, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu ja voi päätyä lähikontakteihin keskenään. Siten tartunnan torjuntatoimista huolehtiminen yleisötilaisuuksissa on välttämätöntä.

Hybridistrategian toimintasuunnitelman oikeudellisen tilannearvion osalta todetaan, että tartuntatautilaki edellyttää viranomaisilta välittömiin toimiin ryhtymistä sen jälkeen, kun tieto torjuntatoimia edellyttävän tartuntataudin esiintymisestä on saatu. Viranomaisten toimien tulee olla ripeitä ja tilannetta ennakoivia. Rajoitustoimenpiteiden käyttö edellyttää kokonaisvaltaista arvioita, jossa päätöksiä punnitaan epidemiologisten, sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten suhteen sekä suhteessa perusoikeuksiin.

Perustuslain 19 §:n 3 momentissa säädetään julkiselle vallalle velvoite turvata jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut ja edistää väestön terveyttä.

Lisäksi julkisen vallan tulee perustuslain 7 §:n mukaisesti turvata oikeus

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Perusoikeuksien yleiset rajoitusedellytykset ohjaavat rajoitusten laajuutta ja sisältöä. Olennaista ovat vaatimukset rajoitusten hyväksyttävyydestä ja oikeasuhtaisuudesta sekä rajoitusten tarkkarajaisuus, täsmällisyys ja säätäminen lailla siltä osin kuin kyse on vapauksien rajoittamisesta.

Aluehallintovirasto toteaa, että tartuntatautilain 58 §:n mukainen välttämättömyysarvio on kokonaisharkintaa, jossa yksin koronatartuntojen ilmaantuvuusluvulle tai muulle yksittäiselle tekijälle ei voida antaa ratkaisevaa merkitystä. Rajoitusperusteiden tulee olla hyväksyttäviä ja rajoitusten suhteellisuus- ja tarkoituksidonnaisuusperiaatteiden mukaisia.

Saadun selvityksen perusteella Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntien ja Punkalaitumen kunnan alueella voimassa olevilla viranomaisten suosituksilla ja rajoituksilla on ollut epidemian huippua tasaava vaikutus. Koska saadun selvityksen mukaan alueen terveydenhuolto on edelleen merkittävästi kuormittunut epidemiatilanteen vuoksi, on kokoontumisrajoituksia edelleen välttämätöntä jatkaa yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

Tällä päätöksellä rajoitetaan toimintaa ainoastaan siltä osin kuin asiantuntija-arvioiden sekä saadun ohjauksen perusteella on välttämätöntä.

Hybridistrategian toimintasuunnitelman mukaisesti epidemian torjuntatoimet ovat aikaisempaa rajatumpia niin kohteeltaan, sisällöltään, kestoltaan kuin alueeltaan, ja kohdennetaan ja painotetaan rajoitettavan kohteen riskipotentiaalin mukaisesti. Aluehallintovirasto on hyödyntänyt Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen 1.10.2021 julkaistua ja 30.11.2021 sekä 7.1.2022 päivitettyä riskipotentiaalin arviointitaulukkoa merkittävän ja kohtalaisen tartuntariskin tilanteiden ja ympäristöiden tunnistamisessa.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

Koska arviointitaulukko ei kuitenkaan pyri olemaan kaiken kattava, vaan suuntaa antava, päätöstä ei kohdisteta yksinomaan taulukossa eriteltyihin esimerkkeihin. Päätös kohdistetaan epidemiologiseen ja lääketieteelliseen tietoon perustuen sisätiloissa järjestettäviin yleisötilaisuuksiin ja yleisiin kokouksiin, joihin arvioidaan liittyvän koronatartunnan ja tartuntojen leviämisen riski ajankohtaisessa epidemiatilanteessa.

Välttämättömyysharkinnassa on huomioitu myös rajoituksen yhteiskunnalliset vaikutukset ja kansallisen hybridistrategian linjaus, jonka mukaan rajoitustoimenpiteitä toteutetaan vain, mikäli niillä saavutettava kokonaisuus todennäköisesti ylittää niistä aiheutuvat haitat.

Aluehallintovirasto toteaa, että epidemian aikana on painotettu lapsiin ja nuoriin kohdistuvien rajoitusten viimesijaisuutta. Aluehallintovirasto toteaa, että tässä päätöksessä tarkoitetut tilaisuudet, joihin rajoitukset kohdistuvat, ovat pääosin aikuisväestölle suunnattuja. Niissä ei myöskään ole kyse sellaisista lasten arkeen kuuluvista toiminnoista, kuten koulusta ja harrastuksista, joiden turvaaminen on ensisijaisen tärkeää.

Aluehallintovirasto toteaa, ettei päätökseen ole perusteltua tehdä ikäryhmäkohtaisia rajauksia, vaan sen voidaan arvioida olevan kokonaisuutena välttämätön ja yhdenvertainen.

Edellä mainituista syistä on välttämätöntä tällä päätöksellä antaa yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia koskeva kokoontumisrajoitus Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntien ja Punkalaitumen kunnan alueelle koronaviruksen laajemman leviämisen estämiseksi, riskiryhmien suojelemiseksi ja terveydenhuollon kantokyvyn turvaamiseksi. Kuntien tekemillä päätöksillä on paikallisen tilanteen vaatiessa mahdollista tiukentaa tai täydentää aluehallintoviraston määrittämiä rajoituksia. Jos epidemiologinen tilanne alueella tai valtakunnallinen arvio rajoitusten

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

tarpeesta olennaisesti muuttuu, aluehallintovirasto arvioi tätä kokoontumisia koskevaa rajoituspäätöstään uudestaan.

Edellä todetun perusteella tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntien ja Punkalaitumen kunnan alueella.

Koronapassin käyttö vaihtoehtona rajoitukselle

Tartuntatautilain 58 i §:n mukaisesti toiminnanjärjestäjän on mahdollista ottaa käyttöön EU:n digitaalinen koronatodistus eli niin sanottu koronapassi tartuntatautilain 58 §:ssä tarkoitetuissa covid-19-taudin leviämisen estämiseksi tehdyissä päätöksissä asetettujen osallistujamäärää koskevien rajoitusten vaihtoehtona 58 i §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tiloissa. Kyseisessä momentissa mainittuja tiloja ovat esimerkiksi yleisötilaisuuksiin käytettävät sisä- ja ulkotilat. Toiminnanharjoittajan tulee tällöin edellyttää koronatodistuksen esittämistä 16-vuotiaalta tai sitä vanhemmalta asiakkaalta ja toimintaan osallistuvalta. Koronapassisääntelyä koskevan hallituksen esityksen (HE 131/2021) 58 i §:n säännöskohtaisten perustelujen mukaan yleiset kokoukset olisivat esitetyn säännöksen soveltamisalan ulkopuolella.

Koronapassin käyttöä on kuitenkin rajoitettu valtioneuvoston 28.1.2022 antamalla asetuksella määräaikaisesti 15.2.2022 asti. Tänä aikana koronapassia ei voi käyttää yleisötilaisuuksissa ja asiakastiloissa vaihtoehtona alueellisille rajoituksille, vaan toiminnanjärjestäjän tulee noudattaa voimassa olevaa rajoitusta. Asetus on voimassa koronaepidemian leviämisalueilla.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 8 §, 58 § ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 § ja 5 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin perusteella hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa lakimies Markus Heinänen, puh. 0295 018 022, etunimi.sukunimi@avi.fi.

Ylijohtaja

Marko Pukkinen

Lakimies

Markus Heinänen

LIITTEET

Lista kunnista, joita päätös koskee

JAKELU JA SUORITEMAKSU**Päätös yleistiedoksiantona**

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston Vaasan päätoimipaikassa 18.2.2022 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin alueen kunnat ja kuntayhtymät

Punkalaitumen kunta

Alueen ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköt

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

Sisä-Suomen poliisilaitos

Pirkanmaan ja Keski-Suomen pelastuslaitokset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtioneuvoston kanslia, viestintäosasto

Aluehallintovirasto

PÄÄTÖS

29 (29)

3.2.2022

LSSAVI/1867/2022

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

Digi- ja väestötietovirasto

Maksutta

Tämä asiakirja LSSAVI/1867/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/1867/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Pukkinen Marko 03.02.2022 16:08

Esittelijä Heinänen Markus 03.02.2022 16:06